

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE

FILOZOFICKÁ FAKULTA

N Á V R H

habilitačnej komisie na udelenie vedecko-pedagogického titulu *docent*

PhDr. Martinovi Djovčošovi, PhD.

v odbore *prekladateľstvo a tlmočníctvo*

V zmysle vyhl. MŠ SR č. 6/2005 Zb. § 1 odst. 15 a „Zásad UK“ k citovanej vyhl. čl.18 ods. 2, sa dňa **28. 6. 2018 uskutočnilo na Filozofickej fakulte UK v Bratislave habilitačné konanie na udelenie titulu „docent“ PhDr. Martinovi Djovčošovi, PhD., v študijnom odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo.**

Na základe súhlasu Vedeckej rady FiF UK jej predseda, prof. PhDr. Jaroslav Šušol, PhD., dekan fakulty, vymenoval habilitačnú komisiu v zložení:

predsedníčka: prof. PhDr. Mária Kusá, CSc. /FiF UK v Bratislave/

členovia: doc. PhDr. Zuzana Bohušová, PhD. /FF UMB v B. Bystrici/

doc. Mgr. Ján Gavura, PhD. /FF PU v Prešove/

oponenti: prof. PhDr. Edita Gromová, CSc. /FF UKF v Nitre/

prof. Jana Rakšányiová, CSc. /FiF UK v Bratislave/

doc. PhDr. Marián Andričík, PhD. /FF UPJŠ v Košiciach/

Zasadnutie komisie v zmysle cit. vyhlášky viedla jej predsedníčka **prof. PhDr. Mária Kusá, CSc.**, za účasti členov Vedeckej rady FiF UK (pozri prezenčnú listinu) a ďalších hostí.

I. V habilitačnej prednáške *Marginalizácia prekladateľa v spoločnosti včera a dnes: negatívne vnímanie prekladateľa ako ideologicky nezaťažená premenná z pohľadu sociológie prekladu* habilitant prezentoval svoje zistenia o pretrvávajúcej marginalizácii prekladateľa v spoločnosti, ktorá sa s nástupom internetu stupňuje. Zameral sa na vnímanie úlohy prekladateľa v piatich časových obdobiach počas 20. – 21. storočia s rôznym ideologickým pozadím. V závere prednášky formuloval svoje zistenia, z ktorých vyplýva, že zatiaľ čo ideologický systém má vplyv na výber prekladateľa a textov, neovplyvňuje vnímanie prekladateľa spoločnosťou a jeho marginalizáciu.

Prednášku hodnotili 5 členovia Vedeckej rady FiF UK: prof. PhDr. Miroslav Dudok DrSc., prof. Mgr. Martin Slobodník, PhD., prof. PhDr. František Gahér, CSc., prof. PhDr. Mária Potočárová, PhD., prof. PhDr. Jozef Batora, DrSc.

II. Priebeh obhajoby: Habilitant predstavil prácu *Mýty a fakty o preklade a tlmočení na Slovensku*, ktorej cieľom bolo vyvrátiť dohady šírené na prekladateľskom a tlmočníckom trhu vzhľadom na to, že ovplyvňujú konanie prekladateľov a tlmočníkov. Na základe analýzy trhu, výskumu a štatistik i s ohľadom na historický kontext nahradil mýty vedecky overenými faktami, aby prekladatelia mohli objektívnejšie hodnotiť situáciu a rozhodovať sa. Popísal tiež profil typického prekladateľa a tlmočníka so základnými charakteristikami profesionálneho i neprofesionálneho prekladateľa a načrtnol predpokladaný vývoj prekladateľského trhu.

Oponenti v posudkoch ocenili ojedinelosť realizovaného výskumu v slovenskom prostredí a interdisciplinárny prístup k výskumu a interpretácii výsledkov. Habilitant akceptoval

UNIVERZITA KOMENSKÉHO V BRATISLAVE

FILOZOFICKÁ FAKULTA

jazykové pripomienky a odpovedal na otázky oponentov týkajúce sa ďalšieho smerovania jeho výskumu a využitia poznatkov v pedagogickej praxi či potreby modifikovať prekladateľsko-tlmočnické štúdium v súvislosti s praxou. M. Djovčoš uviedol, že uvedené zistenia sú základom predmetu praxeológia prekladu, ktorý vedie. Svoj výskum plánuje viac zamerať i na umelecký preklad, ktorý má na Slovensku dlhú tradíciu. Očakáva, že výskum preukáže ústup jeho dominancie, čo by mohlo naznačovať aj tendencie zmien v študijnom odbore prekladateľstva a tlmočníctva. Oponenti vyjadrili spokojnosť s odpoveďami.

Vo verejnej diskusii habilitant reagoval na otázky prof. S. Mihálikovej a objasnil pojem sociológia prekladu a priblížil metódy svojho výskumu. Prof. A. Heretik sa zaujímal o analýzu prekladu nielen anglofónnej literatúry, ale aj ruskej, keďže hodnotený časový úsek zahŕňal aj totalitné obdobie. M. Djovčoš uviedol, že preklady ruskej literatúry sú spracované prof. M. Kusou, avšak z iného pohľadu. Na ich spracovanie potrebuje dlhší čas, keďže je ich podstatne viac. Prof. A. Bžoch vyslovil výhradu k používaniu pojmu ideológia v akademickej rovine uvažovania a následne habilitant odpovedal na otázku prof. I. Geráta, v akom význame tento výraz používa. Prof. A. Bžoch poukázal na širokú škálu typov prekladateľov, čo môže skresliť interpretáciu výsledkov výskumu a vyjadril nesúhlas s tvrdením o marginalizácii prekladateľov umeleckej literatúry. Habilitant zdôraznil, že vo výskume nepristupoval k prekladateľom ako ku homogénnej skupine, ale rozlišoval jednotlivé skupiny prekladateľov. K problematike marginalizácie prekladateľov umeleckej literatúry argumentoval skutočnosťou, že oficiálne sa výhradne umeleckému prekladu venuje len minimum prekladateľov a sledované zmienky o prekladateľoch v rôznych časových obdobiach i aktuálny výskum potvrdzujú, že marginalizácia prekladateľa v spoločnosti pretrváva a stupňuje sa. Na záver členka komisie doc. Z. Bohušová vyzdvihla doterajšie pôsobenie a výsledky uchádzača.

III. Záver: Na základe uvedeného zoznamu (životopis, prehľad pedagogickej činnosti, zoznam publikačnej činnosti, zoznam ďalších pôvodných odborných a umeleckých prác, zoznam ďalších ohlasov, charakteristiky najdôležitejších vedeckých výsledkov a charakteristiky k návrhu na vymenovanie uchádzača za docenta) habilitačná komisia vypracovala návrh na udelenie **PhDr. Martinovi Djovčošovi, PhD.**, vedecko-pedagogického titulu **docent** v odbore **prekladateľstvo a tlmočníctvo** a v počte hlasov 6 kladných zo 6 prítomných členov komisie odporúčala uchádzača VR FiF UK.

V Bratislave 28. 6. 2018

prof. PhDr. Mária Kusá, CSc.
predsedníčka habilitačnej komisie